

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 45Pc/12/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117233273
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Dolníková Žabková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2018:5117233273.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Marcelou Dolníkovou Žabkovou, LL.M. v právnej veci navrhovateľa: H. T., nar.XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX Žilina, občan SR, právne zastúpený JUDr. Evou Káčerovou, advokátkou, so sídlom kancelárie P. O. Hviezdoslava 6, 010 01 Žilina, proti odporkyni: U. T., nar.XX.XX.XXXX, bytom N.I. XXX/XX, XXX XX Ž., občianka SR, o návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a .

II. Žiadny z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 20.11.2017, doručeným súdu dňa 01.12.2017, sa navrhovateľ - rozvedený manžel domáhal, aby súd určil že odporkyňa, jeho bývala manželka, je povinná prispievať na jeho výživu sumou 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom podania návrhu.

2. Svoj návrh odôvodnil tým že, manželstvo s bývalou manželkou - odporkyňou bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 15P/349/2015-68 zo dňa 07.07.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť čo do rozvodu dňa 02.08.2016. Maloletý syn P., narodený XX.XX.XXXX a v čase rozvodu ešte maloletý syn D., narodený XX.X.XXXX, boli na čas po rozvode zverení do osobnej starostlivosti matke. Navrhovateľ bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého syna D. sumou 75,- eur a na maloletého syna P. sumou 60,- eur mesačne. Dôvodom rozvodu manželstva účastníkov boli rozdielne názory na výchovu maloletých detí, rozdielne priority v rodinnom živote a následné vzájomné odcudzenie sa. Navrhovateľovi sa počas rozvodového konania zdravotný stav natoľko skomplikoval, že od 02.07.2015 až doposiaľ je práceneschopný. Počas trvania manželstva navrhovateľ zabezpečoval rodinu svojím príjmom vo výške približne 800,- eur mesačne. Počas práceneschopnosti poberal nemocenské dávky mesačne vo výške približne 572,- eur. Po ukončení podpornej doby bolo v novembri 2016 rozhodované o zdravotnom stave navrhovateľa a bol mu priznaný čiastočný invalidný dôchodok vo výške 226,40 eur mesačne. Z dôvodu pretrvávajúcich nezhôd medzi účastníkmi sa navrhovateľ ešte pred rozhodnutím manželstva odsťahoval zo spoločného domu, ktorý účastníci nadobudli počas trvania manželstva. Po odchode zo spoločnej domácnosti sa prechodne a striedavo zdržiava u svojich známych, s čím mu opakovanie vznikajú zvýšené náklady na bývanie. Navrhovateľ nedisponuje žiadnym osobným majetkom, ani finančnou hotovosťou. Bývala manželka je zamestnaná v F., Y..X.., so sídlom Žilina s priemerným mesačným zárobkom 613,- eur. Býva v zariadenom dome, súp. č. XXX, kat. úz. W.Á., ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM), ktoré nie je vyporiadané. Žaloba o vyporiadanie BSM je vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 40Pc/20/2017. S odporkyňou navrhovateľ nekomunikuje, výnimkou sú len sporadické informácie ohľadom spoločných detí. Navrhovateľ poberá len invalidný dôchodok vo výške 230,40 eur, z ktorého prispieva sumou 80,- eur na byt, v ktorom dočasne

býva, na stravu má výdavky približne vo výške 100,- eur, náklady na lieky približne vo výške 17,- eur mesačne, hygienické potreby apod., o čom predložil doklady. Tieto jeho nevyhnutné náklady prevyšujú jeho príjmy, finančne mu musia vypomáhať rodičia, sestra, ktorá sa podieľa aj na splátkach pôžičky mesačne sumou 40,75 eur. Pôžička zo Štátneho fondu rozvoja bývania bola účastníkom poskytnutá na výstavbu rodinného domu v W. súp. č. XXX a účastníci sa dohodli na jej úhrade po rozvode, každý v polovici. Ďalej k pravidelným mesačným výdavkom navrhovateľa okrem vyššie uvedeným patria náklady na telefón a internet vo výške 25,- eur, ošatenie a hygiena 15,- eur, poistenie zodpovednosti zamestnanca za škodu spôsobenú zamestnávateľovi vo výške 4,15 eur (mesačná alikvotná časť), služba Post BOX 2,50 eur, odvoz smetí alikvotne na mesiac 1,91 eur, náklady na prepravu 10,- eur. Celkovo tak jeho náklady predstavujú 431,31 eur. Navrhovateľ nie je schopný v plnom rozsahu plniť vyživovaciu povinnosť, ktorú má voči svojim deťom. Jeho zdravotný stav mu neumožňuje návrat do pracovného pomeru. Odporkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností pozemok KNC parc. č. XXXX/X, záhrady o výmere 643 m² a KNC parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvorí o výmere 91 m², zapísané na LV č. XXX, kat. úz. W. Odporkyňa ďalej okrem pravidelného príjmu zo zamestnania disponuje aj finančnými prostriedkami vo výške 5000,- eur, ktoré navrhovateľ obdržal od svojich rodičov účelovo v decembri 2014. Navrhovateľ sa snažil dohodnúť o poskytnutí mu týchto prostriedkov, odporkyňa však požiadavku neakceptovala.

3. Odporkyňa vo svojich vyjadreniach uviedla, že jej výdavky s výchovou a výživou maloletého syna P., nar. XX.XX.XXXX, ktorý má dlhodobu zlý zdravotný stav, predstavujú mesačne sumu 332,50 eur. Uvedená suma (mesačne) pozostáva z nákladov na stravu mesačne vo výške 100,- eur, na oblečenie a hygienu 20,- eur, poplatkov do školy 4,50 eur, školský klub mesačne 6,- eur, stravovanie v škole 30,- eur, školské potreby 10,- eur, cestovné výdavky na dopravu P. do školy 50,- eur (do špeciálnej školy pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou v P. D., vzhľadom na zdravotné obmedzenie nesmie cestovať sám, len v sprievode dospeléj osoby), náklady na zdravotnú starostlivosť približne 72,- eur za lieky (62,- eur pravidelné výdavky na lieky a 10,- eur na lieky pri chorobách) a lekárske vyšetrenia priemerne 20,- eur mesačne, bežné výdavky (výlety, hračky, zábava) približne 20,- eur. Vzhľadom na zdravotný stav mal. P., ktorý od roku 2015 navštevuje neurologickú ambulanciu a iné špeciálne zdravotnícke zariadenia v Bratislave, si musela zaobstarať diaľničnú známku v hodnote 50,- eur. Svoje vyjadrenie vo vzťahu k výdavkom súvisiacim so starostlivosťou o mal. syna P. doplnila s tým, že od novembra 2018 nastúpil na školu v Bratislave, v dôsledku čoho došlo k zvýšeniu výdavkov za stravu, internát a cestovné, celkové mesačné náklady sa zvýšili na sumu 377,- eur. Vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 11.04.2018 uviedla odporkyňa aj prehľad nevyhnutných výdavkov na syna D., a to v celkovej výške 228,60 eur mesačne, pričom v decembri 2017 mal stužkovú, s čím mala odporkyňa zvýšené výdavky celkovo vo výške 440,- eur, na ktoré navrhovateľ neprispel. Syn D. sa v júni 2018 zamestnal a už nebýva v spoločnej domácnosti s odporkyňou. Výdavky spojené s bývaním predstavujú pre odporkyňu sumu 191,71 eur mesačne (1/2-ica splátky stavebného úveru 40,75 eur, vodné a stočné, plyn, elektrina, daň z nehnuteľnosti, miestny poplatok za odvoz odpadu za tri osoby, internet a Magio TV), k čomu súd poznamenáva, že uvedené výdavky neboli zo strany žalobcu v konaní rozporované. Svoje osobné mesačné výdavky odporkyňa uviedla vo výške 115, eur, pozostávajúce z výdavkov na stravu vo výške 80,- eur, na oblečenie a hygienu vo výške 15,- eur a na telefón vo výške 20,- eur. Z uvedeného je zrejmé, že výdavky na domácnosť a starostlivosť o deti sú oveľa vyššie ako príjem odporkyne, preto jej po finančnej stránke vypomáhajú rodičia a nie je možné, aby prispievala ešte aj na exmanžela. Navrhovateľ nemá záujem ani o stretávanie sa s maloletým synom P. a býva s ním len občas pár hodín, naposledy v decembri 2017. Podľa odporkyne je práceneschopnosť navrhovateľa účelová a umelo ju predlžuje, len aby mal čo najnižší príjem, vždy pracoval aj popri svojom zamestnaní a pri odsťahovaní sa zo spoločnej domácnosti si so sebou zobral aj všetko pracovné náradie, ďalej spoločný majetok ako televízor, videorekordér, cd prehrávač, notebook atď.. Navrhovateľ si môže hľadať prácu, ktorá bude vyhovovať jeho zdravotnému stavu, nakoľko nie je poberateľom plného invalidného dôchodku, ale čiastočného. Navrhovateľ v roku 2016 zrušil venové poistenie syna D. tesne pred dovŕšením jeho plnoletosti, na základe čoho mu poisťovňa vyplatila sumu 1418,37 eur, ktoré finančné prostriedky si navrhovateľ ponechal, taktiež si ponechal finančné prostriedky zo spoločného účtu, ktoré ešte pred rozvodom vybral v celkovej výške približne 4200,- eur. K čestnému prehláseniu pani Peškovej, u ktorej navrhovateľ od januára 2016 býva, a ktorej prispieva jej sumou 80,- eur mesačne, uviedla, že je to podľa jej názoru zbytočné plytvanie finančnými prostriedkami, nakoľko jeho rodičia, ktorí mu tiež pomáhajú v jeho zlej finančnej situácii, vlastní trojizbový byt, v ktorom majú k dispozícii jednu izbu pre svojho syna - navrhovateľa. Na základe uvedeného odporkyňa žiadala, aby súd návrh na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela v plnom rozsahu zamietol.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, výsluchom odporkyne a oboznámením sa s listinnými dokladmi, ktoré tvoria súčasť spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že účastníci konania boli manželmi, ich manželstvo bolo právoplatne rozvedené. Z predložených dokladov a z výsluchu účastníkov vyplynulo, že príjem navrhovateľa je vo výške 293,- eur mesačne, čo predstavuje čiastočný invalidný dôchodok. Z uvedeného príjmu má vyživovaciú povinnosť vo výške 60,- eur mesačne na maloletého syna Mateja, ďalej má mesačné výdavky spojené s bývaním vo výške 80,- eur, výdavky na stravu vo výške 100,- eur, v období do 05.06.2018 výživné na syna Lukáša 75,- eur, na dopravu vo výške 5,- eur, Post BOX služba 2,90 eur, odvoz smetí 1,91 eur, úverové splátky 40,75 eur, telefón a internet 29,39 eur, a najmä výdavky súvisiace s jeho zhoršeným zdravotným stavom. Najväčšiu položku mesačných nákladov predstavujú náklady na zdravotnú starostlivosť, ktorá suma sa v jednotlivých mesiacoch pohybovala v rozmedzí od cca 30,- eur do cca 130,- eur. Z výpovede navrhovateľa vyplynulo, že v roku 2016 bol uznaný za čiastočne invalidného s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 45 %, v roku 2017 bol na prehodnotení a jeho zdravotné znevýhodnenie bolo zvýšené na 55% na najbližších 5 rokov. Uvedená skutočnosť nebola v konaní rozporovaná. V prípade zhoršenia zdravotného stavu môže opätovne podať návrh na prehodnotenie. Navrhovateľ uviedol, že kvôli zhoršenému zdravotnému stavu sa nemôže zamestnať a jeho jediný príjem je tak čiastočný invalidný dôchodok.

6. Ďalej bolo v konaní zistené, že príjmy odporkyne predstavovali v decembri 2017 sumu 541,- eur, v roku 2018 sa čistý mesačný príjem odporkyne pohyboval v rozmedzí od 611,- eur do 719,- eur, priemerne teda mesačne cca 642,- eur. Ďalej bolo v konaní zistené, že od novembra 2018 došlo k zvýšeniu výdavkov na sumu vo výške 377,- eur mesačne, súvisiacich so starostlivosťou o mal. syna P., ktorý z dôvodu svojho zdravotného stavu nastúpil do školy v Bratislave. Na starostlivosť o mal. P. prispieva navrhovateľ sumou 60,- eur mesačne, výdavky odporkyne na mal. syna P. tak predstavujú sumu 316,- eur (377,- eur mínus 60,- výživné od navrhovateľa). Je nepochybné, že uvedené viedlo k zvýšeniu výdavkov na cestovanie, stravovanie a pobyt v školskom zariadení.

7. Podľa § 150 Civilného sporového poriadku: 1/. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. 2./ Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

8. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že príjem navrhovateľa v čase podania návrhu predstavoval sumu 230,40 eur (čiastočný invalidný dôchodok), na pojednávaní uviedol aktuálnu výšku čiastočného invalidného dôchodku vo výške 293,- eur mesačne. V čase podania návrhu mal dve vyživovacie povinnosti celkovo vo výške 135,- (60,- eur na mal. syna P. a 75,- eur na syna D. do 05.06.2018). Príjem odporkyne bol v decembri 2017 vo výške 541,- eur, v roku 2018 do vydania tohto rozsudku priemerne vo výške cca 642,- eur. Navrhovateľ nerozporoval výdavky odporkyne na bývanie vo výške cca 192,- eur. Po odrátaní sumy 192,- eur na bývanie a 317,- eur, ktoré má odporkyňa so starostlivosťou o mal. syna P. jej tak ostáva suma cca 130,- pre vlastnú spotrebu, t.z. na stravu, cestovné náklady, hygienu, ošatenie a starostlivosť o seba v zdravotnej oblasti (do júna 2018 aj výdavky na syna D. výdavky vo výške 228 eur mínus 75,- eur výživné od navrhovateľa, t.j. výdavky na syna Lukáša predstavovali 143,- eur). Súd konštatuje, že v danom prípade nemožno od odporkyne spravodlivo požadovať, aby pri uvedenom čistom príjme a vyššie uvedených nevyhnutných výdavkoch, po odpočítaní ktorých jej ostane 130,- eur na vlastnú spotrebu (od júna 2018 - dovtedy mala ešte výdavky so starostlivosťou o syna D.), prispievala na výživu bývalému manželovi. Zo sumy, ktorá jej ostáva po odpočítaní nevyhnutných výdavkov si môže vytvárať rezervu do budúcnosti, príp. na uspokojenie neočakávaných výdavkov. Zdravotné znevýhodnenie navrhovateľa bolo v roku 2017 určené na 55%, a to na najbližších 5 rokov, v prípade potreby s možnosťou opakovaného prehodnotenia. Súd konštatuje, že je aj v záujme navrhovateľa, ktorého príjmom je čiastočný invalidný dôchodok, aby si v rámci svojich zdravotných možností hľadal aj iný príjem v rámci svojich schopností a možností.

9. Súd ďalej poznamenáva, že dôvodom pre priznanie príspevku nie je rozdiel v životnej úrovni bývalých manželov po rozvode manželstva, ani skutočnosť, že navrhovateľovi klesla životná úroveň oproti obdobiu pred zánikom manželstva. Základnou hmotnoprávnou podmienkou existencie a trvania nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela je nepochybné preukázanie, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť. Neschopnosť bývalého manžela sám sa živiť môže vyplývať zo subjektívnych alebo objektívnych skutočností. Životná úroveň bývalých manželov sa neskúma, ani neporovnáva. Ak súd zistí, že nie je v objektívnych alebo subjektívnych možnostiach rozvedeného manžela živiť sa primeraným spôsobom samostatne, potom posúdi, či druhý rozvedený manžel má možnosti prispievať na výživu určitou sumou tak, aby boli potreby oprávneného zabezpečené v primeranej miere.

10. Navrhovateľ v konaní odôvodňuje nárok na príspevok na výživu rozvedeného manžela nedostatkom finančných prostriedkov, čo odôvodňuje tým, že svoj príjem si nemôže zvýšiť v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu. Navrhovateľ však v konaní nepreukázal, že zdravotný stav mu neumožňuje vykonávať akúkoľvek prácu, keďže poberá len čiastočný invalidný dôchodok. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol.

11. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

13. Nakoľko súd po preskúmaní nezistil osobitné dôvody pre priznanie náhrady trov konania žiadnemu z účastníkov, preto im súd nárok na náhradu trov konania nepriznal a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.